Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

20. december 2017 *

»Præjudiciel forelæggelse – forordning (EF) nr. 6/2002 – EF-design – artikel 110, stk. 1 – ingen beskyttelse – den såkaldte »reparationsbestemmelse« – begrebet »sammensat produkt« – reparation af et sammensat produkt med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende – foranstaltninger, som brugeren skal træffe, med henblik på at gøre reparationsbestemmelsen gældende – kopi af en bilfælg, der er identisk med den originale model af fælgen«

I de forenede sager C-397/16 og C-435/16,

angående anmodninger om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Corte d'appello di Milano (appeldomstolen i Milano, Italien) og Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland) ved afgørelser af 15. og 2. juni 2016, indgået til Domstolen henholdsvis den 18. juli og 4. august 2016, i sagen

**Acacia Srl**

mod

**Pneusgarda Srl**, under konkurs,

**Audi AG** (sag C-397/16),

og

**Acacia Srl,**

**Rolando D'Amato**

mod

**Dr. Ing. h.c. F. Porsche AG** (sag C-435/16),

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, M. Ilešič (refererende dommer), og dommerne A. Rosas, C. Toader, A. Prechal og E. Jarašiūnas,

generaladvokat: H. Saugmandsgaard Øe

justitssekretær: fuldmægtig R. Schiano,

* Processprog: tysk og italiensk.

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 14. juni 2017,

efter at der er afgivet indlæg af:

– Acacia Srl og Rolando D'Amato ved avvocati F. Munari, M. Esposito og A. Macchi samt ved Rechtsanwälte B. Schneiders, D. Treue og D. Thoma,

– Audi AG ved Rechtsanwalt G. Hasselblatt, og avvocati M. Cartella og M. Locatelli,

– Dr. Ing. h.c. F. Porsche AG ved Rechtsanwälte B. Ackermann og C. Klawitter,

– den italienske regering ved G. Palmieri, som befuldmægtiget, bistået af avvocati dello Stato M. Santoro, S. Fiorentino og L. Cordi,

– den tyske regering ved T. Henze, M. Hellmann og J. Techert, som befuldmægtigede,

– den franske regering ved D. Segoin, som befuldmægtiget,

– den nederlandske regering ved M. Bulterman og H. Stergiou, som befuldmægtigede,

– Europa-Kommissionen ved J. Samnadda, V. Di Bucci og T. Scharf, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 28. september 2017,

afsagt følgende

## Dom

1 Anmodningerne om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 110, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 6/2002 af 12. december 2001 om EF-design (EFT 2002, L 3, s. 1).

2 Anmodningerne er blevet indgivet i forbindelse med to tvister mellem dels Acacia Srl og Pneusgarda Srl, under konkurs, og Audi AG, dels mellem Acacia og selskabets forretningsfører, Rolando D'Amato, og Dr. Ing. h.c. F. Porsche AG (herefter »Porsche«) vedrørende Acacias angivelige krænkelse af EF-design, som Audi og Porsche er indehavere af.

### *Retsforskrifter*

#### *Aftalen om handelsrelaterede aspekter af intellektuelle ejendomsrettigheder*

3 Aftalen om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder blev godkendt ved Rådets afgørelse 94/800/EF af 22. december 1994 om indgåelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af de aftaler, der er resultatet af de multilaterale forhandlinger i Uruguayrundens regi (1986-1994), for så vidt angår de områder, der hører under Fællesskabets kompetence (EFT 1994, L 336, s. 1). Artikel 26, stk. 2, bestemmer:

»Medlemmerne kan fastsætte begrænsede undtagelser fra beskyttelsen af industrielle mønstre, forudsat at sådanne undtagelser ikke i urimeligt omfang er i modstrid med den normale udnyttelse af beskyttede industrielle mønstre og ikke i urimeligt omfang er til skade for de legitime interesser, som indehaveren af det beskyttede mønster har, under hensyn til tredjeparters legitime interesser.«

## *EU-retten*

### *Direktiv 98/71/EF*

4 19. betragtning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/71/EF af 13. oktober 1998 om retlig beskyttelse af mønstre (EFT 1998, L 289, s. 28) er affattet således:

»[F]or en række industrisektorer er det afgørende, at dette direktiv vedtages meget snart; på nuværende tidspunkt er det ikke muligt at foretage en fuldstændig indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om brug af beskyttede mønstre til reparation af sammensatte produkter, således at de atter får deres oprindelige udseende, når det produkt, som mønstret finder anvendelse på eller indgår i, udgør en komponent af et sammensat produkt, hvis udseende det beskyttede mønster er afhængigt af; det forhold, at der ikke sker en fuldstændig indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om brug af beskyttede mønstre til reparation af sammensatte produkter, bør ikke hindre, at der sker en indbyrdes tilnærmelse af de andre bestemmelser i medlemsstaternes mønsterlovgivning, der mest direkte indvirker på det indre markeds funktion; medlemsstaterne bør derfor i mellemtiden opretholde bestemmelser, som er i overensstemmelse med traktaten og vedrører brug af mønstret for en komponent, der anvendes til reparation af et sammensat produkt, således at det atter får sit oprindelige udseende; såfremt de indfører nye bestemmelser vedrørende en sådan brug, bør disse kun have til formål at liberalisere markedet for sådanne komponenter; […]«

5 Direktivets artikel 14, der har overskriften »Overgangsbestemmelse«, bestemmer:

»Indtil der vedtages ændringer til dette direktiv på forslag af Kommissionen i henhold til artikel 18, opretholder medlemsstaterne deres gældende ret vedrørende brugen af mønstret for en komponent, der anvendes til reparation af et sammensat produkt, således at det atter får sit oprindelige udseende, og kan kun ændre denne ret, hvis formålet hermed er at liberalisere markedet for sådanne komponenter.«

### *Forordning nr. 6/2002*

6 1., 9. og 13. betragtning til forordning nr. 6/2002 lyder som følger:

»(1) En ensartet ordning til opnåelse af et EF-design, der gives samme beskyttelse med samme retsvirkninger inden for hele Fællesskabets område, vil fremme traktatens mål.

[…]

(9) De materielle bestemmelser i denne forordning om design bør tilpasses de relevante bestemmelser i direktiv 98/71/EF.

[…]

(13) Det har ikke ved direktiv 98/71/EF været muligt at opnå fuldstændig indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om anvendelse af beskyttet design med det formål at give mulighed for at reparere et sammensat produkt med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende, såfremt det produkt, hvorpå designet anvendes eller hvori det indgår, udgør en del af et sammensat produkt, hvis udseende er afgørende for det beskyttede design. I forbindelse med forligsproceduren om nævnte direktiv gav Kommissionen tilsagn om, at den tre år efter udløbet af fristen for direktivets gennemførelse vil undersøge konsekvenserne af direktivets bestemmelser særligt for de industrisektorer, der er mest berørt. Under disse omstændigheder er det hensigtsmæssigt ikke at give EF-designbeskyttelse til et design, såfremt det produkt, hvorpå designet anvendes, eller hvori det indgår, udgør en del af et sammensat produkt, hvis udseende

er afgørende for designet, og det bruges med det formål at give mulighed for at reparere et sammensat produkt med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende, så længe Rådet har taget stilling til dette spørgsmål på forslag af Kommissionen.«

7 Forordningens artikel 3 bestemmer:

»I denne forordning forstås ved:

a) »[d]esign«: et produkts eller en del af et produkts udseende, navnlig bestemt af de særlige træk ved selve produktets og/eller dets udsmyknings linjer, konturer, farver, form, tekstur og/eller materiale

b) »[p]rodukt«: en industrielt eller håndværksmæssigt fremstillet artikel, herunder bl.a. dele, der er bestemt til at blive samlet til et sammensat produkt, samt emballage, udstyr, grafiske symboler og typografiske skrifttyper, men ikke edb-programmer

c) »[s]ammensat produkt«: et produkt, der består af flere komponenter, som kan udskiftes, således at produktet kan skilles ad og samles igen.«

8 Den nævnte forordnings artikel 4 med overskriften »Betingelser for beskyttelse« bestemmer:

»1. Et design beskyttes af et EF-design, hvis designet er nyt og har individuel karakter.

2. Et design, der finder anvendelse på eller indgår i et produkt, som udgør en komponent af et sammensat produkt, anses kun for at være nyt og have individuel karakter, hvis:

a) komponenten efter at være blevet inkorporeret i det sammensatte produkt fortsat er synlig under normal brug af dette produkt, og

b) de synlige elementer af komponenten i sig selv opfylder kravene om nyhed og individuel karakter.

3. Ved »normal brug« i den i stk. 2, litra a), anvendte betydning forstås den endelige brugers anvendelse, dog hverken vedligeholdelse eller reparation.«

9 Samme forordnings artikel 19, stk. 1, er affattet således:

»Registreringen som et EF-design giver indehaveren eneret til at bruge det pågældende design og til at forbyde tredjemand at bruge det uden indehaverens samtykke. Ved brug af det pågældende design forstås navnlig fremstilling, udbud, markedsføring, indførsel, udførsel eller brug af et produkt, som designet indgår i eller finder anvendelse på, eller oplagring af et sådant produkt med de nævnte formål.«

10 Artikel 110 i forordning nr. 6/2002 med overskriften »Overgangsbestemmelse« foreskriver:

»1. Design, der udgør en del af et sammensat produkt, som i medfør af artikel 19, stk. 1, er fremstillet eller bruges med det formål at give mulighed for at reparere et sammensat produkt med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende, er ikke omfattet af beskyttelse som EF-design, før der på forslag af Kommissionen træder ændringer i kraft i forhold til denne forordning.

2. Det i stk. 1 omhandlede forslag fra Kommissionen forelægges samtidig med og tager hensyn til eventuelle ændringer, som Kommissionen foreslår om samme spørgsmål i henhold til artikel 18 i direktiv 98/71/EF.«

### *Tvisterne i hovedsagerne og de præjudicielle spørgsmål*

#### *Sag C-397/16*

11 Audi er indehaver af flere EF-design for alufælge til biler.

12 Acacia fremstiller under mærket WSP Italy alufælge til biler, der markedsføres på selskabets eget websted, der er tilgængeligt på flere sprog. Ifølge den forelæggende ret er visse af disse fælge identiske med Audis alufælge. De af Acacia fremstillede fælge er påstemplet angivelsen »NOT OEM«, der betyder, at disse ikke er originalfremstillet. De handelsdokumenter og tekniske dokumenter, der ledsager disse produkter, salgsfakturaerne såvel som Acacias websted, angiver, at de pågældende fælge udelukkende sælges som reservedele til reparation.

13 Audi anlagde sag ved Tribunale di Milano (retten i Milano, Italien) med påstand om, at det i det væsentlige blev fastslået, at Acacias produktion og markedsføring af de pågældende fælge udgjorde en krænkelse af Audis EF-design. Denne ret gav Audi medhold.

14 Acacia har iværksat appel til prøvelse af den af nævnte ret afsagte dom ved Corte d'appello di Milano (appeldomstolen i Milano, Italien). Denne sidstnævnte har, efter at den bl.a. har påpeget, at der findes modstridende afgørelser fra de italienske domstole og domstolene i andre medlemsstater for så vidt angår anvendelsen af den såkaldte reparationsbestemmelse, konkluderet, at der består alvorlig tvivl med hensyn til fortolkningen af artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002.

15 Under disse omstændigheder har Corte d'appello di Milano (appelretten i Milano) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Er princippet om frie varebevægelser og princippet om fri udveksling af tjenesteydelser; princippet om de EU-retlige konkurrencereglers effektivitet og princippet om liberalisering af det indre marked; princippet om EU-rettens effektive virkning og princippet om EU-rettens ensartede anvendelse i hele Unionen; EU-rettens sekundære bestemmelser såsom direktiv 98/71, især direktivets artikel 14, artikel 1 i [Kommissionens] forordning [(EU)] nr. 461/2010 [af 27. maj 2010 om anvendelse af artikel 101, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på kategorier af vertikale aftaler og samordnet praksis inden for motorkøretøjsbranchen (EUT 2010, L 129, s. 52)] samt [regulativ nr. 44 fra De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europa (FN/ECE) – Ensartede bestemmelser vedrørende godkendelse af hjul til personbiler og påhængskøretøjer dertil (EUT 2006, L 375, s. 604, berigtiget i EUT 2007, L 70, s. 413)], til hinder for en fortolkning af artikel 110 i forordning nr. 6/2002, der indeholder reparations[bestemmelsen], hvorefter en kopifælg, som æstetisk set er identisk med den fabriksmonterede originale fælg og godkendt i henhold til nævnte […] regulativ nr. 124, udelukkes fra begrebet komponent til et sammensat produkt (motorkøretøj), som kan anvendes i forbindelse med reparation af motorkøretøjet, således at det atter får sit oprindelige udseende?

2) Hvis det første spørgsmål besvares benægtende, er bestemmelserne om industrielle enerettigheder til registrerede design, på grundlag af en afvejning af de i det første spørgsmål anførte interesser, da til hinder for at anvende reparations[bestemmelsen] på kopier af komplementære produkter, som kunden frit kan vælge, fordi reparations[bestemmelsen] skal fortolkes restriktivt, således at den kun omfatter reservedele i en bestemt form, dvs. komponenter, hvis form er fastlagt på en i det væsentlige uforanderlig måde i forhold til det sammensatte produkts udseende, og udelukker andre komponenter, som kan betragtes som substituerbare og frit kan monteres efter kundens [smag]?

3) Såfremt det andet spørgsmål besvares bekræftende, hvilke foranstaltninger skal producenter af kopifælge da træffe for at sikre lovlig markedsføring af produkter, der anvendes til reparation og genetablering af et sammensat produkts oprindelige udseende?«

***Sag C-435/16***

16 Porsche er indehaver af flere EF-design for alufælge til biler.

17 De af Acacia fremstillede fælge markedsføres i Tyskland på selskabets websted, der henvender sig til de endelige forbrugere og er tilgængeligt på tysk. Ifølge den forelæggende ret er visse af disse fælge identiske med Porches alufælge. Den forelæggende ret har oplyst, at de fælge, som Acacia fremstiller, og som er beregnet til Porsche-køretøjer, ifølge Acacia kun kan anvendes på køretøjer fra denne fabrikant. Porsche har for den nævnte ret gjort gældende, at de pågældende fælge også udbydes i farver og dimensioner, der ikke svarer til de originale produkter.

18 Porsche anlagde sag ved Landgericht Stuttgart (den regionale ret i første instans i Stuttgart, Tyskland) med påstand om, at det i det væsentlige blev fastslået, at Acacias produktion og markedsføring af de pågældende fælge udgjorde en krænkelse af Porsches EF-design. Denne ret gav Porsche medhold.

19 Da den appel, som Acacia og Rolando D'Amato iværksatte, blev forkastet, har disse sidstnævnte iværksat revisionsappel for den forelæggende ret. Denne ret har anført, at spørgsmålet, om der skal gives medhold i denne appel, afhænger af, om Acacia kan påberåbe sig den såkaldte reparationsbestemmelse i artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002. Fortolkningen af denne artikel giver imidlertid anledning til flere vanskeligheder.

20 Under disse omstændigheder har Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Finder den begrænsning af designbeskyttelsen, der fremgår af artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002, kun anvendelse på formbundne dele, dvs. dele, hvis form på grund af det samlede produkts udseende principielt er fastlagt således, at den ikke kan ændres og dermed ikke – som f.eks. fælge til motorkøretøjer – frit kan vælges af kunden?

2) Såfremt det første spørgsmål besvares benægtende: Finder den begrænsning af designbeskyttelsen, der fremgår af artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002, kun anvendelse på udbud af identisk udformede produkter, dvs. produkter, der også hvad angår farve og størrelse svarer til de originale produkter?

3) Såfremt det første spørgsmål besvares benægtende: Finder den begrænsning af designbeskyttelsen, der fremgår af artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002, til fordel for den, der udbyder et produkt, som principielt krænker det design, der er genstand for søgsmålet, kun anvendelse, såfremt udbyderen på objektiv vis sikrer, at hans produkt udelukkende kan erhverves til reparationsformål og ikke også til andre formål, f.eks. forbedring eller individualisering af det samlede produkt?

4) Såfremt det tredje spørgsmål besvares bekræftende: Hvilke foranstaltninger skal den, der udbyder et produkt, som principielt krænker det [pågældende] design, iværksætte for på objektiv vis at sikre, at hans produkt udelukkende kan erhverves til reparationsformål og ikke også til andre formål, f.eks. forbedring eller individualisering af det samlede produkt? Er det [i denne henseende] tilstrækkeligt,
   a) at udbyderen i salgsbrochuren henviser til, at salg udelukkende sker med det formål at give mulighed for at reparere det samlede produkt med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende, eller

b) kræves det, at udbyderen kun leverer sit produkt, hvis aftageren (en forhandler eller forbruger) skriftligt erklærer at ville anvende det udbudte produkt alene til reparationsformål?«

21 Ved afgørelse truffet af Domstolens præsident den 25. april 2017 blev sagerne C-397/16 og C-435/16 forenet med henblik på den mundtlige forhandling og dommen.

### *Om begæringen om genåbning af den mundtlige forhandling*

22 Ved dokument indleveret til Domstolens Justitskontor henholdsvis den 24. november og den 1. december 2017 har Porsche og Audi fremsat anmodning om genåbning af den mundtlige forhandling i henhold til artikel 83 i Domstolens procesreglement.

23 Til støtte for deres anmodning har Porsche og Audi i det væsentlige gjort gældende, at generaladvokatens forslag til afgørelse er baseret på betragtninger, der er ugrundede, og som ikke har været genstand for en kontradiktorisk forhandling, i forhold til bl.a. tilblivelseshistorien for den såkaldte reparationsbestemmelse i artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002.

24 Ifølge procesreglementets artikel 83 kan Domstolen til enhver tid, efter at have hørt generaladvokaten, ved kendelse bestemme, at retsforhandlingernes mundtlige del skal genåbnes, navnlig hvis den finder, at sagen er utilstrækkeligt oplyst, eller såfremt en part, efter at denne del af retsforhandlingerne er afsluttet, er fremkommet med nye oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er af afgørende betydning for Domstolens afgørelse, eller såfremt sagen bør afgøres på grundlag af et argument, som ikke har været drøftet af parterne eller de berørte, som er omfattet af artikel 23 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol.

25 Dette er ikke tilfældet i nærværende sager. Det er nemlig på ingen måde gjort gældende, at der foreligger en ny faktisk omstændighed. Desuden blev tilblivelseshistorien for den såkaldte reparationsbestemmelse bl.a. nævnt af Kommissionen i dens skriftlige indlæg og drøftet af samtlige procesdeltagere under retsmødet. Således finder Domstolen, efter at have hørt generaladvokaten, at den er i besiddelse af alle nødvendige oplysninger for at kunne træffe afgørelse.

26 Hvad i øvrigt angår Porsches og Audis kritik af generaladvokatens forslag til afgørelse bemærkes for det første, at hverken statutten for Den Europæiske Unions Domstol eller dennes procesreglement giver mulighed for, at de berørte parter kan afgive indlæg som svar på generaladvokatens forslag til afgørelse (dom af 25.10.2017, Polbud – Wykonawstwo, C-106/16, EU:C:2017:804, præmis 23 og den deri nævnte retspraksis).

27 For det andet skal generaladvokaten i henhold til artikel 252, stk. 2, TEUF fuldstændigt upartisk og uafhængigt offentligt fremsætte begrundede forslag til afgørelse af de sager, som i henhold til statutten for Den Europæiske Unions Domstol kræver generaladvokatens medvirken. Domstolen er i denne forbindelse hverken bundet af det forslag til afgørelse eller af den begrundelse, generaladvokaten er fremkommet med. En parts uenighed med generaladvokatens forslag til afgørelse, uanset hvilke spørgsmål der undersøges heri, kan derfor ikke i sig selv udgøre et forhold, som kan begrunde genåbning af den mundtlige forhandling (dom af 25.10.2017, Polbud – Wykonawstwo, C-106/16, EU:C:2017:804, præmis 24 og den deri nævnte retspraksis).

28 Henset til de ovenstående betragtninger finder Domstolen, at det er ufornødent at anordne en genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del.

### *Om de præjudicielle spørgsmål*

#### *Det andet spørgsmål i sag C-397/16 og det første spørgsmål i sag C-435/16*

29 Med det andet spørgsmål i sag C-397/16 og det første spørgsmål i sag C-435/16, som skal behandles samlet og først, ønsker de forelæggende retter nærmere bestemt oplyst, om artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 skal fortolkes således, at den såkaldte reparationsbestemmelse, der er fastsat heri – med henblik på udelukkelse fra beskyttelse som EF-design af et design, som udgør en del af et sammensat produkt, der bruges med det formål at give mulighed for at reparere dette sammensatte produkt med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende – stiller som betingelse, at det sammensatte produkts udseende er afgørende for det beskyttede design.

30 Audi, Porsche og den tyske regering har i det væsentlige gjort gældende, at den såkaldte reparationsbestemmelse i artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 udelukkende finder anvendelse på dele af et sammensat produkt, hvis udseende er afgørende for det beskyttede design, dvs. hvis form er fastlagt, således at alufælge til biler ikke kan være omfattet af denne bestemmelse. Acacia såvel som den italienske og den nederlandske regering samt Kommissionen er derimod af den opfattelse, at anvendelsen af den såkaldte reparationsbestemmelse ikke er begrænset til formbundne dele, dvs. dele, hvis form på grund af det samlede produkts udseende principielt er fastlagt, og som følgelig ikke frit kan vælges af kunden, således at alufælge kan være omfattet af denne bestemmelse.

31 I henhold til Domstolens faste praksis skal der ved fortolkningen af en EU-retlig forskrift ikke blot tages hensyn til dennes ordlyd, men også til den sammenhæng, hvori den indgår, såvel som til de mål, der forfølges med den ordning, som den udgør en del af. En EU-retlig bestemmelses tilblivelse kan ligeledes give relevante elementer med henblik på dens fortolkning (jf. i denne retning dom af 3.10.2013, Inuit Tapiriit Kanatami m.fl. mod Parlamentet og Rådet, C-583/11 P, EU:C:2013:625, præmis 50, af 1.7.2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, præmis 30, og af 18.5.2017, Hummel Holding, C-617/15, EU:C:2017:390, præmis 22).

32 I henhold til artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 gælder, at »[d]esign, der udgør en del af et sammensat produkt, som i medfør af artikel 19, stk. 1, er fremstillet eller bruges med det formål at give mulighed for at reparere et sammensat produkt med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende, [ikke er] omfattet af beskyttelse som EF-design«.

33 Til forskel fra 13. betragtning til forordning nr. 6/2002, hvori det anføres, at det ikke er hensigtsmæssigt at give EF-designbeskyttelse til et design, såfremt det produkt, hvorpå designet anvendes, eller hvori det indgår, udgør en del af et sammensat produkt, »hvis udseende er afgørende for designet«, og det bruges med det formål at give mulighed for at reparere et sammensat produkt med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende, begrænser samme forordnings artikel 110, stk. 1, sig til at fastslå, at der skal være tale om en »del af et sammensat produkt«, som skal »bruges med det formål at give mulighed for at reparere et sammensat produkt med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende«.

34 Det følger således af ordlyden artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002, at det forhold, at det sammensatte produkts udseende er afgørende for det beskyttede design, ikke figurerer blandt de betingelser, som er opregnet i denne bestemmelse.

35 Denne ordlydsfortolkning bekræftes for det første af tilblivelseshistorien for den såkaldte reparationsbestemmelse.

36 Det skal nemlig for så vidt angår det lovgivningsmæssige arbejde, der gik forud for vedtagelsen af den nævnte bestemmelse, bemærkes, at såvel forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om EF-design (EFT 1994, C 29, s. 20) som det ændrede forslag til Rådets forordning om EF-design (EFT

2001, C 62 E, s. 173) indeholdt en bestemmelse, der – selv om den ikke var affattet på nøjagtigt samme måde – udtrykkeligt fastslog, at et design, der anvendes eller indgår i et produkt, der udgør en del af et sammensat produkt, »hvis udseende [designet] er afhængigt af«, ikke kunne være omfattet af EF-designbeskyttelse.

37 Som generaladvokaten imidlertid i det væsentlige har anført i punkt 60-62 i forslaget til afgørelse, fremgår det af formandskabets rapport til De Faste Repræsentanters Komité (Coreper), nr. 12420/00, af 19. oktober 2000 [interinstitutionel sag 1993/0463 (CNS)], at der »med henblik på at nå frem til politisk enighed om forslaget« blev forelagt to principielle spørgsmål for Coreper, hvoraf det ene specifikt vedrørte reservedele. Den nævnte rapport anførte således, at langt de fleste delegationer inden for den omtalte komité for det første mente, at affattelsen af den pågældende bestemmelse skulle tilnærmes affattelsen af artikel 14 i direktiv 98/71, og for det andet, at reservedele kun blev udelukket fra den beskyttelse, der blev givet i den kommende forordning, »i det omfang de anvendes til reparation af et sammensat produkt, således at det atter får sit oprindelige udseende«.

38 Det er i denne sammenhæng, at det krav, der var opstillet i den pågældende bestemmelses ordlyd i såvel Kommissionens forslag som i det ændrede forslag, som er gengivet i denne doms præmis 36, vedrørende den omstændighed, at det produkt, som designet indgår i eller finder anvendelse på, skal udgøre en del af et sammensat produkt, »hvis udseende [designet] er afhængigt af«, blev udeladt fra Rådets endeligt vedtagne bestemmelse.

39 Det følger således af tilblivelseshistorien for artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002, at den manglende begrænsning af bestemmelsens rækkevidde i forhold til formbundne dele, hvis form følger af det sammensatte produkts form, er resultatet af et valg, der blev truffet undervejs i lovgivningsprocessen.

40 Som Audi og Porsche i lighed med den tyske regering har påpeget, er det ganske vist korrekt, at en henvisning til behovet for, at det sammensatte produkts udseende »er afgørende for det beskyttede design«, er blevet bibeholdt i ordlyden af 13. betragtning til forordning nr. 6/2002. I lyset af ovenstående bemærkninger synes denne omstændighed imidlertid ikke at være afgørende. Som det desuden fremgår af Domstolens praksis, gælder, at selv om betragtningerne kan præcisere indholdet af en EU-retsakt, kan de ikke påberåbes som undtagelse til retsaktens bestemmelser (dom af 10.1.2006, IATA et ELFAA, C-344/04, EU:C:2006:10, præmis 76 og den deri nævnte retspraksis).

41 På baggrund heraf og under hensyn til EU-lovgivers hensigt, således som beskrevet i denne doms præmis 36-38, skal der ikke foretages en streng fortolkning af artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 som den, der er nævnt i denne doms præmis 30, og som Audi, Porsche og den tyske regering forfægter, der støttes på bestemmelsens karakter af en undtagelses- eller overgangsbestemmelse.

42 I denne henseende er det dels korrekt, at den såkaldte reparationsbestemmelse udgør en begrænsning af en EF-designhavers rettigheder, eftersom denne, når de betingelser, der er fastsat i artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002, er opfyldt, fratages den eneret, der er fastlagt i denne forordnings artikel 19, stk. 1, til at forbyde tredjemand at bruge et sådant design uden indehaverens samtykke, hvilket faktisk kunne begrunde, at denne artikel 110, stk. 1, skal undergives en streng fortolkning. Denne omstændighed kan imidlertid ikke begrunde, at anvendelsen af denne bestemmelse gøres afhængig af en betingelse, der ikke er fastsat heri.

43 Dels må det, selv om artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 har overskriften »Overgangsbestemmelse« og derudover i stk. 1 fastlægger, at den såkaldte reparationsbestemmelse ikke finder anvendelse, »før der […] træder ændringer i kraft i forhold til [den nævnte] forordning«, bemærkes, at denne bestemmelse efter sin art har til formål at finde anvendelse, indtil den på forslag af Kommissionen ændres eller ophæves.

44 For det andet bekræftes den fortolkning af artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002, der er indeholdt i denne doms præmis 34, af en analyse af den sammenhæng, hvori den såkaldte reparationsbestemmelse indgår, hvilket er en sammenhæng, der taler for en ensartet fortolkning af bestemmelserne i forordning nr. 6/2002 på den ene side og direktiv 98/71 på den anden.

45 Som generaladvokaten har anført i punkt 55 i forslaget til afgørelse, indeholdt såvel forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om retlig beskyttelse af mønstre (EFT 1993, C 345, s. 14) som de i denne doms præmis 36 nævnte forslag til forordning, der blev fremsat af Kommissionen på samme tidspunkt, en såkaldt reparationsbestemmelse, hvis indhold var begrænset til komponenter, der indgik i et sammensat produkt, »hvis udseende det beskyttede mønster er afhængig af«. Til forskel fra det førnævnte direktivforslag omfatter den såkaldte reparationsbestemmelse, som den fremgår af direktiv 98/71, ikke en sådan begrænsning. Som det er blevet anført i denne doms præmis 37, tilsigtede den ændring af ordlyden af den såkaldte reparationsbestemmelse i artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002, der blev foretaget under det lovgivningsmæssige arbejde, der førte til vedtagelsen af forordningen, at komme tættere på ordlyden af artikel 14 i direktiv 98/71.

46 Endvidere anføres det i niende betragtning til forordning nr. 6/2002, at de materielle bestemmelser i denne forordning om design bør tilpasses de relevante bestemmelser i direktiv 98/71.

47 Endelig følger det af artikel 110, stk. 2, i forordning nr. 6/2002, at ethvert forslag fra Kommissionen, der tilsigter at ændre den såkaldte reparationsbestemmelse i artikel 110, stk. 1, skal forelægges samtidig med foreslåede ændringer af den såkaldte reparationsbestemmelse i artikel 14 i direktiv 98/71 i henhold til dette direktivs artikel 18, idet Kommissionens ligeledes i henhold til nævnte artikel 110, stk. 2, skal tage hensyn til disse eventuelle ændringer.

48 Artikel 14 i direktiv 98/71 indeholder imidlertid ikke noget krav om, at det sammensatte produkts udseende skal være afgørende for det beskyttede design, hvilket taler for en fortolkning af den såkaldte reparationsbestemmelse i den retning, at den ikke er underlagt den betingelse, at det sammensatte produkts udseende skal være afgørende for det beskyttede design.

49 For det tredje afkræftes den i denne doms præmis 34 nævnte fortolkning af artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 ikke af det af den såkaldte reparationsbestemmelse forfulgte formål, således som det kommer til udtryk i begrundelsen til forslaget til forordning, der er nævnte i denne doms præmis 36.

50 Som det fremgår af den nævnte begrundelse, kan den beskyttelse, der er givet ved et EF-design, have uønskede virkninger, idet den fortrænger eller begrænser konkurrencen på markedet for så vidt angår bl.a. holdbare og dyre sammensatte produkter som personbiler, i forhold til hvilke en designbeskyttelse, der gælder for de særskilte dele, som det sammensatte produkt består af, kan skabe et reelt konkurrenceneutraliseret marked for reservedele. I denne sammenhæng har den såkaldte reparationsbestemmelse til formål at afværge skabelsen af konkurrenceneutraliserede markeder for visse reservedele og navnlig at forhindre, at en forbruger, der har købt et produkt med lang levetid, der kan være dyrt, med hensyn til køb af de ydre dele til stadighed er bundet til den producent, der fremstiller det sammensatte produkt.

51 Som generaladvokaten imidlertid i det væsentlige har anført i punkt 44 og 45 i forslaget til afgørelse, er det netop med henblik på at undgå skabelsen af konkurrenceneutraliserede markeder for reservedele, at den nævnte såkaldte reparationsbestemmelse i artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 bestemmer, at et design, der udgør en del af et sammensat produkt, som bruges med det formål at give mulighed for at reparere et sammensat produkt med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende, ikke er omfattet af beskyttelse som EF-design.

52 Formålet med den såkaldte reparationsbestemmelse om i et vist omfang at gennemføre en liberalisering af markedet for reservedele, bekræftes i øvrigt af 19. betragtning til og artikel 14 i direktiv 98/71, hvorefter ændringer til de nationale bestemmelser om brugen af mønstret for en komponent, der anvendes til reparation af et sammensat produkt, således at det atter får sit oprindelige udseende, kun kan tillades, hvis formålet med disse ændringer er at liberalisere markedet for de pågældende komponenter.

53 Det følger af de foregående betragtninger, at anvendelsesområdet for artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 ikke er begrænset til dele, der indgår i et sammensat produkt, hvis udseende er afgørende for det beskyttede design.

54 Henset til ovenstående betragtninger skal det andet spørgsmål i sag C-397/16 og det første spørgsmål i sag C-435/16 besvares med, at artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 skal fortolkes således, at den såkaldte reparationsbestemmelse, der er fastsat heri, ikke – med henblik på udelukkelse fra beskyttelse som EF-design af et design, som udgør en del af et sammensat produkt, der bruges med det formål at give mulighed for at reparere dette sammensatte produkt med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende – stiller som betingelse, at det sammensatte produkts udseende er afgørende for det beskyttede design.

### *Det første spørgsmål i sag C-397/16 og det andet spørgsmål i sag C-435/16*

55 Med det første spørgsmål i sag C-397/16 og det andet spørgsmål i sag C-435/16, som skal behandles samlet og for det andet, ønsker de forelæggende retter nærmere bestemt oplyst, hvilke betingelser den såkaldte reparationsbestemmelse, der er fastsat artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002, opstiller for udelukkelsen fra beskyttelse som EF-design af et design, som udgør en del af et sammensat produkt, der bruges med det formål at give mulighed for at reparere dette sammensatte produkt med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende.

56 Hvad angår det første spørgsmål i sag C-397/16 har Audi og den tyske regering i det væsentlige gjort gældende, at en kopifælg, som æstetisk set er identisk med den fabriksmonterede originale fælg, ikke falder ind under begrebet del af et sammensat produkt, som kan anvendes i forbindelse med reparation af produktet, således at det oprindelige udseende genskabes, således at en sådan fælg ikke er omfattet af den såkaldte reparationsbestemmelse. Acacia, den italienske regering, den nederlandske regering og Kommissionen mener derimod, at en kopifælg, som æstetisk set er identisk med den fabriksmonterede originale fælg, er omfattet af begrebet del af et sammensat produkt, som kan anvendes i forbindelse med reparation af produktet, således at det oprindelige udseende genskabes.

57 Hvad angår det andet spørgsmål i sag C-435/16 har Porsche – i lighed med den italienske regering, den nederlandske regering samt Kommissionen – i det væsentlige gjort gældende, at en sådan kopifælg til biler, for at være omfattet af den såkaldte reparationsbestemmelse, skal have et udseende, der er identisk med den originale fælg. Acacia er derimod af den opfattelse, at den såkaldte reparationsbestemmelse finder anvendelse på alle de »sædvanlige varianter« af de originale fælge.

58 I henhold til artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 gælder, at »[d]esign, der udgør en del af et sammensat produkt, som i medfør af artikel 19, stk. 1, er fremstillet eller bruges med det formål at give mulighed for at reparere et sammensat produkt med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende«, ikke er omfattet af beskyttelse som EF-design.

59 Det fremgår således af ordlyden af denne bestemmelse, at der for anvendelsen af den såkaldte reparationsbestemmelse er opstillet flere betingelser om, at der først og fremmest foreligger et design, at der derefter er tale om en »del af et sammensat produkt« og endelig, nødvendigheden af »[brug], som i medfør af artikel 19, stk. 1, […] [har] det formål at give mulighed for at reparere et sammensat produkt med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende«.

60 Det skal for det første bemærkes, at artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002, såfremt betingelserne i henhold til denne bestemmelse er opfyldt, udelukker enhver beskyttelse som et »EF-design«. Som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 90 og 91 i forslaget til afgørelse, følger det heraf, at den nævnte artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 kun kan finde anvendelse på dele, der er beskyttet som EF-design, og som i henhold til forordningens artikel 1, stk. 1, opfylder de betingelser for beskyttelse, der er opstillet i den nævnte forordning, navnlig dennes artikel 4.

61 I denne henseende bemærkes, at i henhold til artikel 4, stk. 2, i forordning nr. 6/2002 gælder, at beskyttelsen af et design, der finder anvendelse på eller indgår i et produkt, som udgør en komponent af et sammensat produkt, kun er sikret, for så vidt som komponenten – efter at være blevet inkorporeret i det sammensatte produkt – for det første fortsat er synlig under normal brug af dette produkt, og at de synlige elementer af komponenten for det andet i sig selv opfylder de krav om nyhed og individuel karakter, der er indeholdt i denne artikels stk. 1.

62 I de nærværende sager er det ubestridt, at dette er tilfældet for så vidt angår de EF-design af bilfælge, som Audi og Porsche er indehavere af.

63 For det andet finder artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 udelukkende anvendelse på »dele af et sammensat produkt«.

64 Det bemærkes, at forordning nr. 6/2002 ikke definerer begrebet »del af et sammensat produkt«. Det fremgår imidlertid af forordningens artikel 3, litra b) og c), at man for det først ved »produkt« forstår en industrielt eller håndværksmæssigt fremstillet artikel, herunder bl.a. dele, der er bestemt til at blive samlet til et sammensat produkt, og for det andet ved »sammensat produkt« forstår et produkt, der består af flere komponenter, som kan udskiftes, således at produktet kan skilles ad og samles igen. Da der derudover ikke foreligger en definition af begrebet »del« i den nævnte forordning, skal dette forstås ud fra dets normale betydning i sædvanlig sprogbrug (jf. i denne retning dom af 4.5.2006, Massachusetts Institute of Technology, C-431/04, EU:C:2006:291, præmis 17 og den deri nævnte retspraksis).

65 Under disse omstændigheder må det fastslås, at artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 med begrebet »dele af et sammensat produkt« sigter på en flerhed af bestanddele, der er fremstillet med henblik på at blive samlet til en industrielt eller håndværksmæssigt fremstillet artikel, som kan udskiftes, således at en sådan artikel kan skilles ad og samles igen, og uden hvilke det sammensatte produkt ikke ville kunne bruges normalt.

66 I de nærværende sager skal det konstateres, at en bilfælg skal kvalificeres som en »del af et sammensat produkt« som omhandlet i den nævnte bestemmelse, idet en sådan fælg er en bestanddel af det sammensatte produkt, som et motorkøretøj udgør, uden hvilken dette produkt ikke ville kunne bruges normalt.

67 For det tredje kræver artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 i forbindelse med anvendelsen af den såkaldte reparationsbestemmelse, at delen af det sammensatte produkt »i medfør af artikel 19, stk. 1, […] [skal] bruges med det formål at give mulighed for at reparere et sammensat produkt«.

68 I denne henseende fremgår det for det første af artikel 19, stk. 1, i forordning nr. 6/2002, at »brug« af delen, som omhandlet i denne bestemmelse, omfatter fremstilling, udbud, markedsføring, indførsel, udførsel eller brug af et produkt, som designet indgår i eller finder anvendelse på, eller oplagring af et sådant produkt med de nævnte formål. Det fremgår ligeledes af denne artikels ordlyd, at dette begreb skal fortolkes bredt og omfatter enhver brug af en del med henblik på reparation.

69 For det andet skal brug af delen have til formål at »give mulighed for at reparere« det sammensatte produkt. Som generaladvokaten i denne forbindelse i det væsentlige har anført i punkt 89 og 100 i forslaget til afgørelse, indebærer kravet om, at brug af delen skal muliggøre »reparation« af det

sammensatte produkt, at delen er nødvendig for normal brug af det sammensatte produkt, eller med andre ord, at delens beskadigede tilstand eller manglen på delen kan forhindre en sådan normal brug. Således kræver muligheden for at gøre den såkaldte reparationsbestemmelse gældende, at brugen af delen er nødvendig for at reparere et sammensat produkt, der er ødelagt bl.a. som følge af manglen på den originale del, eller fordi denne del er blevet beskadiget.

70 Enhver brug af en del af grunde, der blot er udtryk for smag eller præferencer, såsom bl.a. erstatning af en del af æstetiske grunde eller med henblik på individualisering af det sammensatte produkt, er derfor udelukket fra den såkaldte reparationsbestemmelse.

71 For det fjerde kræver artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 i forbindelse med anvendelsen af den såkaldte reparationsbestemmelse, at reparationen af det sammensatte produkt foretages »med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende«.

72 Under henvisning til artikel 3, stk. 1, litra a), i forordning nr. 6/2002 skal det bemærkes, at et produkts eller en del af et produkts udseende navnlig bestemmes af de særlige træk ved selve produktets og/eller dets udsmyknings linjer, konturer, farver, form, tekstur og/eller materiale.

73 I denne henseende og således som generaladvokaten har anført i punkt 103 og 104 i forslaget til afgørelse, skal de i artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 omhandlede dele indgå i det sammensatte produkts udseende. Som det således er anført i denne doms præmis 60, er det nemlig kun komponenter, der nyder EF-designbeskyttelse, der er omfattet af denne bestemmelse, og som følgelig i henhold til denne forordnings artikel 4, stk. 2, litra a), fortsat er synlige under normal brug af det sammensatte produkt, efter at være blevet inkorporeret heri. En komponent, der er synlig, indgår nødvendigvis i det sammensatte produkts udseende.

74 Det kræves endvidere, at reparationen foretages med henblik på at genskabe det sammensatte produkts »oprindelige« udseende. Heraf følger, at delen, for at den såkaldte reparationsbestemmelse skal kunne finde anvendelse, skal anvendes med henblik på at genskabe det udseende, som det sammensatte produkt havde, da det blev bragt i omsætning.

75 Det må konkluderes, at den såkaldte reparationsbestemmelse udelukkende finder anvendelse på dele af et sammensat produkt, der visuelt set er identiske med de originale dele.

76 En sådan fortolkning er desuden i overensstemmelse med artikel 26, stk. 2, i aftalen om handelsrelaterede aspekter af intellektuelle ejendomsrettigheder, der bestemmer, at enhver undtagelse fra EF-designbeskyttelse skal være begrænset og ikke i urimeligt omfang må stride mod den normale udnyttelse af sådanne design og ikke indebære urimelig skade for de legitime interesser, som indehaveren har, under hensyn til tredjemands legitime interesser. Dette er tilfældet i det foreliggende tilfælde, eftersom anvendelsen af den såkaldte reparationsbestemmelse er begrænset til brugen af et design, der udgør en del af et sammensat produkt, som bruges med det formål at give mulighed for faktisk at reparere et sammensat produkt med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende.

77 Følgelig er enhver anvendelse af en del, der ikke har til formål at genskabe det udseende, som det sammensatte produkt havde, da det blev bragt i omsætning, udelukket. Dette er bl.a. tilfældet, såfremt reservedelen med hensyn til sin farve eller dimensioner ikke svarer til den originale del, eller såfremt det sammensatte produkts udseende er blevet ændret, siden det blev bragt i omsætning.

78 Henset til ovenstående betragtninger skal det første spørgsmål i sag C-397/16 og det andet spørgsmål i sag C-435/16 besvares med, at artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 skal fortolkes således, at den såkaldte reparationsbestemmelse, der er fastsat heri, stiller som betingelse for udelukkelse fra beskyttelse som EF-design af et design, som udgør en del af et sammensat produkt, der bruges med det formål at give mulighed for at reparere dette sammensatte produkt med henblik på at genskabe

dets oprindelige udseende, at reservedelen har et udseende, der visuelt set er identisk med udseendet for den del, der oprindeligt var inkorporeret i det sammensatte produkt, da dette blev bragt i omsætning.

### *Om det tredje spørgsmål i sag C-397/16 og det tredje og fjerde spørgsmål i sag C-435/16*

79 Med det tredje spørgsmål i sag C-397/16 og det tredje og fjerde spørgsmål i sag C-435/16, som skal behandles samlet og for det tredje, ønsker de forelæggende retter nærmere bestemt oplyst, om artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 skal fortolkes således, at producenten eller sælgeren af en del af et sammensat produkt, for at kunne påberåbe sig den såkaldte reparationsbestemmelse, der er fastsat heri, skal sikre – og i så fald på hvilken måde – at denne del af det sammensatte produkt udelukkende kan erhverves til reparationsformål.

80 Audi er i denne henseende af den opfattelse, at anvendelsen af den såkaldte reparationsbestemmelse er uforenelig med direkte salg af kopidele til slutbrugerne, således at producenterne af kopidele skal begrænse sig til at distribuere deres produkter til værksteder. Porsche har gjort gældende, at en producent af kopidele på objektiv vis skal sikre, at dennes produkt udelukkende kan erhverves til reparationsformål og ikke også til andre formål, såsom individualisering af det sammensatte produkt. Den italienske regering og Kommissionen mener i det væsentlige, at en producent af kopidele skal træffe generelle kontrolforanstaltninger, der skal sikre den lovlige anvendelse af delene. Acacia har for sin del foreslået, at forudgående, skriftlige oplysninger til kunderne vedrørende det forhold, at delen er beregnet til at gøre det muligt at reparere et sammensat produkt med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende, udgør en foranstaltning, der er i overensstemmelse med kravet om en rimelig balance mellem de interesser, der står på spil.

81 Det fremgår af ordlyden af artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002, at design, der udgør en del af et sammensat produkt, som bruges med det formål at give mulighed for at reparere et sammensat produkt med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende, ikke er omfattet af beskyttelse som EF-design. Den pågældende »brug« henviser i denne forbindelse navnlig – som anført i nærværende doms præmis 68 – til fremstilling, udbud, markedsføring, indførsel, udførsel eller brug af et produkt, som designet indgår i eller finder anvendelse på, eller oplagring af et sådant produkt med de nævnte formål.

82 Det skal således fastslås, om artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002, når en sådan brug – sådan som det er tilfældet i hovedsagen – består i fremstilling eller salg af et sådant produkt, pålægger den producent eller sælger af dette produkt, der har til hensigt at fremstille eller sælge dette med henblik på at muliggøre dets faktiske brug i overensstemmelse med de i den nævnte bestemmelse fastsatte betingelser, visse forpligtelser for så vidt angår de senere brugeres overholdelse af de nævnte betingelser.

83 I denne henseende skal det bemærkes, at den undtagelse til princippet om designbeskyttelse, som den såkaldte reparationsbestemmelse indfører, kræver, at slutbrugeren af det pågældende del anvender denne i overensstemmelse med betingelserne i artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002, dvs. at slutbrugeren ved hjælp af denne del foretager en reparation af det pågældende sammensatte produkt med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende.

84 Det skal samtidig påpeges, at den nævnte bestemmelse – med henblik på de specifikke formål, der er anført i denne doms præmis 51 – indfører en undtagelse til ordningen om beskyttelse af design, og at behovet for at bevare denne beskyttelsesordnings effektivitet kræver, at de parter, der påberåber sig den nævnte undtagelse, i videst muligt omfang medvirker til at sikre, at bl.a. slutbrugeren overholder de i artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 fastsatte betingelser strengt.

85 Selv om det i denne sammenhæng ganske vist ikke kan forventes af producenten eller sælgeren af en del af et sammensat produkt, at disse objektivt og under alle omstændigheder garanterer, at de dele, de fremstiller eller sælger med henblik på brug, der opfylder de betingelser, der er fastsat i artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002, i sidste ende rent faktisk af slutbrugerne bliver anvendt i overensstemmelse med de nævnte betingelser, gælder ikke desto mindre, at en sådan producent eller sælger – for at kunne være omfattet af den undtagelsesordning, der således er fastlagt af denne bestemmelse, således som generaladvokaten har anført i punkt 131, 132 og 135 i sit forslag til afgørelse – har en forpligtelse til at udvise omhu med hensyn til de senere brugeres overholdelse af disse betingelser.

86 Det påhviler nærmere bestemt producenten eller sælgeren, først og fremmest ved en klar og synlig angivelse på produktet, dets emballage, i katalogerne eller salgsdokumenterne, at informere den senere bruger dels om det forhold, at den pågældende del indgår i et design, som producenten eller sælgeren ikke er indehaver af, dels det forhold, at denne del udelukkende er beregnet til at blive brugt med det formål at give mulighed for at reparere det sammensatte produkt med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende.

87 Endvidere påhviler det producenten eller sælgeren ved hjælp af passende – bl.a. kontraktmæssige – midler at sørge for, at de senere brugere ikke tilsigter en brug af de pågældende dele, der er uforenelig med de betingelser, der er fastsat i artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002.

88 Den nævnte producent eller sælger skal afstå fra et sælge en sådan del, når de ved eller, henset til alle relevante omstændigheder, med rimelighed må anses for at vide, at denne del ikke vil blive brugt under de betingelser, der er fastsat i artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002.

89 Henset til ovenstående betragtninger skal det tredje spørgsmål i sag C-397/16 og det tredje og fjerde spørgsmål i sag C-435/16 besvares med, at artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 skal fortolkes således, at producenten eller sælgeren af en del af et sammensat produkt, for at kunne påberåbe sig den såkaldte reparationsbestemmelse, der er fastsat heri, er underlagt en forpligtelse til at udvise omhu med hensyn til senere brugeres overholdelse af de betingelser for brug, der er fastsat i den nævnte bestemmelse.

### *Sagsomkostninger*

90 Da sagernes behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i de sager, der verserer for de forelæggende retter, tilkommer det disse at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

1) **Artikel 110, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 6/2002 af 12. december 2001 om EF-design skal fortolkes således, at den såkaldte reparationsbestemmelse, der er fastsat heri, ikke – som betingelse for udelukkelse fra beskyttelse som EF-design af et design, som udgør en del af et sammensat produkt, der bruges med det formål at give mulighed for at reparere dette sammensatte produkt med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende – kræver, at det sammensatte produkts udseende er afgørende for det beskyttede design.**

2) **Artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 skal fortolkes således, at den såkaldte reparationsbestemmelse, der er fastsat heri, stiller som betingelse for udelukkelse fra beskyttelse som EF-design af et design, som udgør en del af et sammensat produkt, der bruges med det formål at give mulighed for at reparere dette sammensatte produkt med**

**henblik på at genskabe dets oprindelige udseende, at reservedelen har et udseende, der visuelt set er identisk med udseendet for den del, der oprindeligt var inkorporeret i det sammensatte produkt, da dette blev bragt i omsætning.**

3) **Artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002 skal fortolkes således, at producenten eller sælgeren af en del af et sammensat produkt, for at kunne påberåbe sig den såkaldte reparationsbestemmelse, der er fastsat heri, er underlagt en forpligtelse til at udvise omhu med hensyn til senere brugeres overholdelse af de betingelser for brug, der er fastsat i den nævnte bestemmelse.**

Underskrifter